

Kinh tế trang trại là hình thức tổ chức sản xuất hàng hoá trong nông nghiệp, nông thôn, chủ yếu dựa vào hộ gia đình, nhằm mở rộng quy mô và nâng cao hiệu quả sản xuất trong lĩnh vực trồng trọt, chăn nuôi, nuôi trồng thủy sản, trồng rừng, gắn sản xuất với chế biến và tiêu thụ nông, lâm, thủy sản.

mối liên kết giữa hộ nông dân với các doanh nghiệp, hợp tác xã, tổ chức khoa học, hiệp hội ngành hàng và thị trường tiêu thụ sản phẩm để hỗ trợ kinh tế hộ phát triển theo hướng gia trại, trang trại có quy mô phù hợp, sản xuất hàng hoá lớn”.

Cùng với cả nước, Tỉnh Quảng Trị đã và đang từng bước xây dựng và phát triển

Quảng Trị đẩy mạnh phát triển mô hình kinh tế trang trại gia đình

Ths.GVC Lê Anh Tân

Trưởng Khoa LLM-LN, TTHCM

Trong những năm đổi mới, nhờ chủ trương của Đảng khuyến khích các thành phần kinh tế trong nông nghiệp phát triển sản xuất kinh doanh và việc Nhà nước giao cho hộ nông dân quyền tự chủ về kinh tế, nhiều hộ nông dân mạnh dạn đầu tư phát triển mô hình kinh tế trang trại có hiệu quả, tạo động lực thúc đẩy kinh tế nông nghiệp và nông thôn nước ta phát triển, khai thác tiềm năng lợi thế các nguồn lực về đất đai, vốn và lao động.

Nghị quyết số 26-NQ/TW, ngày 5 tháng 8 năm 2008 Hội nghị lần thứ 7 Ban Chấp hành Trung ương khoá X về nông nghiệp, nông dân, nông thôn đã nhấn mạnh: “*Có chính sách khuyến khích phát triển các*

mô hình kinh tế trang trại, tăng cả về số lượng và hiệu quả đầu tư. Theo số liệu thống kê của Chi cục phát triển nông thôn Quảng Trị tính đến cuối năm 2010 toàn tỉnh có 860 loại hình trang trại, trong đó có 146 trang trại trồng cây hàng năm; 417 trang trại trồng cây lâu năm; 79 trang trại chăn nuôi; 107 trang trại nông nghiệp; 81 trang trại nuôi trồng thủy sản và 30 trang trại kinh doanh tổng hợp. Vĩnh Linh là địa phương phát triển mạnh về số lượng với 314 trang trại, tiếp đến là Hướng Hoá có 252, Gio Linh có 94, Cam Lộ có 70, Hải Lăng có 57 trang trại; Triệu Phong có 54 trang trại. Qua đó khẳng định các chủ trương, chính sách của tỉnh thực sự đã và đang đi vào cuộc

sống, mang lại hiệu quả kinh tế, góp phần thúc đẩy KT-XH của tỉnh và nâng cao cuộc sống cho dân cư.

Kinh tế trang trại hình thành và phát triển đã tạo ra vùng sản xuất hàng hoá tập trung, quy mô lớn, góp phần thúc đẩy chuyển dịch cơ cấu cây trồng, vật nuôi; chuyển dịch cơ cấu kinh tế nông nghiệp, nông thôn theo hướng công nghiệp hoá, hiện đại hoá, góp phần cải thiện đời sống của các hộ nông dân .

Hiện nay trên toàn tỉnh các trang trại đã cải tạo và đưa vào sử dụng 2.989 ha đất và mặt nước tạo ra nhiều hàng hoá nông, lâm, thuỷ sản. Trung bình mỗi trang trại khoảng 8ha và mức lãi bình quân 32 triệu đồng/năm, đồng thời cũng đã tạo ra hàng ngàn việc làm ổn định, đảm bảo thu nhập và từng bước vươn lên làm giàu. Nhờ có sự hỗ trợ rất lớn của Nhà nước và các chủ trương chính sách phù hợp, sát thực tế cuộc sống của người dân nên đã động viên khai thác tốt nguồn vốn đầu tư trong dân. Tính đến cuối năm 2010 Tổng vốn sản xuất của các trang trại hiện có 134,048 tỷ đồng, tăng 1,414 tỷ đồng so với năm trước, bình quân vốn sản xuất mỗi trang trại đạt 155,87 triệu. Kinh tế trang trại đã tạo ra một khối lượng sản phẩm hàng hoá tương đối lớn. Theo kết

quả điều tra tổng thu nhập của kinh tế trang trại đạt 14,3 tỷ đồng, bình quân mỗi trang trại cho giá trị thu nhập trên 50 triệu đồng/năm, tỷ suất hàng hoá của kinh tế trang trại đạt gần 82,6% quả là khá cao so với nhiều địa phương trong cả nước.

Diễn hình trang trại chăn nuôi lợn có qui mô từ 10-50 con lợn giống ngoại ông, bà, bố mẹ; gần 60 trang trại chăn nuôi nuôi gia cầm có quy mô từ 1.000-3.000 con/lứa.

Mặc dù trong điều kiện hiện nay thường xảy ra nhiều dịch bệnh nhưng các trang trại chăn nuôi tập trung nhờ làm tốt công tác phòng dịch và đầu tư chăm sóc có chất lượng nên nhìn chung đều mang lại hiệu quả kinh tế đáng khích lệ. Trung bình cứ một trang trại tạo việc làm cho 3-15 lao động, có mức thu nhập từ 1,5- 2,5 triệu đồng/tháng/người; nhiều trang trại có mức doanh thu từ 300 triệu- 2 tỷ đồng/năm. Cá biệt, có trang trại của HTX Tiết Đạt (Hương Hoá) doanh thu trên 5 tỷ đồng/năm.

Tuy nhiên qua thực tiễn cho thấy kinh tế trang trại ở tỉnh Quảng Trị còn có những mặt hạn chế, khó khăn và nảy sinh khá nhiều bất cập cần phải tiếp tục nghiên cứu và điều chỉnh, cụ thể là:

- Sự phát triển của kinh tế trang trại chưa ổn định, thiếu bền vững; phần lớn phát

triển tự phát do thiếu quy hoạch, kế hoạch đồng bộ với phát triển kinh tế-xã hội gắn với xây dựng mô hình kinh tế trang trại. Sản phẩm hàng hoá của kinh tế trang trại tạo ra tuy nhiều nhưng chất lượng chưa cao, thị trường không ổn định, tiêu thụ gặp khó khăn. Quy mô trang trại còn nhỏ, chỉ mới đạt 2,7ha/1 trang trại trồng cây nông nghiệp, 3,5ha/1 trang trại lâm nghiệp và 3 ha/1 trang trại nuôi trồng thủy sản và mới chỉ có 3,2 lao động làm việc trong 1 trang trại trong khi đó, bình quân toàn quốc là 6,2 lao động/1 trang trại. Vốn đầu tư của trang trại còn nhỏ. Trình độ kỹ thuật, quản lý của đa số chủ trang trại còn thấp, năng lực quản lý và kinh nghiệm chưa nhiều, hình thức và phương thức sản xuất chưa đa dạng, chủ yếu là giải quyết lao động nông nhân và sử dụng lợi thế tự nhiên, chưa áp dụng được nhiều tiến bộ khoa học kỹ thuật về giống, cơ giới hóa,...vào sản xuất nên đã làm hạn chế đến năng suất, chất lượng sản phẩm, làm ảnh hưởng không nhỏ đến hiệu quả sản xuất kinh doanh của các trang trại.

Nghị quyết Đại hội Đảng bộ tỉnh Quảng Trị lần thứ XV nhiệm kỳ 2010-2015 đã xác định: “*Đẩy mạnh phát triển kinh tế hộ gia đình, trang trại. Nhân rộng các mô hình kinh tế hộ gia đình, kinh tế trang trại có hiệu quả*”, “*Đẩy mạnh phát triển các mô hình trang trại, xây dựng làng nghề, gắn công tác giảm nghèo với phát triển nông nghiệp, nông thôn và giải quyết việc làm*”.

Để đẩy mạnh phát triển mô hình kinh tế trang trại gia đình theo tinh thần Đại hội Đảng bộ tỉnh Quảng Trị lần thứ XV nhiệm kỳ 2010-2015 nêu trên. Trong thời gian tới cần thực hiện đồng bộ những giải pháp sau:

Thứ nhất, đổi mới tư duy và nhận thức đúng vai trò của kinh tế trang trại trong thời kỳ mới, công nghiệp hóa, hiện

đại hóa và hội nhập kinh tế quốc tế, tiếp tục phát triển trang trại với quy mô tập trung, chuyên canh theo hướng sản xuất hàng hóa. Coi phát triển kinh tế trang trại là một khâu để giải quyết các vấn đề công ăn việc làm, xóa đói, giảm nghèo, phát triển nông nghiệp, nông thôn bền vững hiện nay.

Thứ hai, gắn quy hoạch phát triển kinh tế trang trại với quy hoạch phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh, của từng địa phương với những chính sách, chương trình, dự án phù hợp, thiết thực. Trong đó chú trọng về chính sách đất đai, vay vốn, hỗ trợ sản xuất...

Thứ ba, nâng cao năng lực quản lý cho chủ trang trại và nâng cao trình độ tay nghề cho người lao động, tăng cường đầu tư vốn và ứng dụng tiến bộ khoa học, công nghệ vào sản xuất kinh doanh của trang trại.

Thứ tư, nâng cao hơn nữa vai trò quản lý nhà nước đối với kinh tế trang trại. Cần tiếp tục nghiên cứu hoàn thiện và ban hành các chính sách cụ thể nhằm tạo hành lang pháp lý khuyến khích các trang trại phát triển; Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn tỉnh Quảng Trị chỉ đạo các cơ quan chuyên môn thuộc Sở hướng dẫn các chủ trang trại lập các dự án đầu tư phát triển kinh tế trang trại, phối hợp với các tổ chức đoàn thể như hội nông dân, phụ nữ...và các đơn vị kinh tế như HTX nông nghiệp, các doanh nghiệp với các địa phương xây dựng, quy hoạch phát triển trang trại, tổ chức công tác khuyến nông, khuyến ngư, tập huấn chuyên giao khoa học kỹ thuật; nghiên cứu tổng kết các mô hình trang trại hoạt động đạt hiệu quả để tuyên truyền phổ biến nhân rộng trong nhân dân học tập, giúp nhau vươn lên làm giàu, góp phần xóa đói, giảm nghèo, xây dựng nông thôn ngày càng giàu đẹp.